

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)
SSN Zbigniew Myszka
SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku M.Polska Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością B. Spółki Komandytowej w W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w [...]
z udziałem zainteresowanych [...] o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 grudnia 2016 r.,
zażalenia organu rentowego na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 stycznia 2016 r., sygn. akt III AUa .../14,

oddala zażalenie

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2016 r. w [...] sprawy „M. Polska Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością B.” Spółki Komandytowej w [...] przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w [...], z udziałem zainteresowanych: [...], o podstawę wymiaru składek, na skutek apelacji odwołującej się Spółki uchylił wyrok Sądu Okręgowego w [...] z dnia 8 maja 2014 r. i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd pierwszej instancji nie zgromadził istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy „całego materiału dowodowego, który winien podlegać

ocenie Sądu” w kontekście art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 800) w związku z § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 2236 ze zm.). Podkreślił, że Sąd Okręgowy ograniczył się do przeprowadzenia dowodu z kserokopii regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z akt innej sprawy, według stanu na lipiec 2004 r., tymczasem zaskarżone decyzje określające podstawę wymiaru składek (z uwzględnieniem świadczeń wypłaconych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych) w odniesieniu do zainteresowanych dotyczą wymienionych w decyzjach miesięcy zamykających się w latach 2010-2012. Uznał, że konieczne jest: wyjaśnienie, czy przytoczona treść regulaminu jest aktualna dla spornych roszczeń, przeprowadzenie dowodów z protokołu kontroli przeprowadzonej przez organ rentowy w odwołującej się Spółce w okresie od 4 do 5 kwietnia 2013 r. oraz od 8 do 10 kwietnia 2013 r. oraz protokołów komisji socjalnej, które stanowiły podstawę do przyznania pracownikom świadczeń i paczek dla dzieci z okazji Bożego Narodzenia i Wielkanocy w latach 2010-2012 oraz z zeznań dyrektora zarządzającego odwołującej się Spółki na „na okoliczność dokonanych zmian i ich przyczyn na posiedzeniu komisji w dniu 7 maja 2013 r. w odniesieniu do nowego sposobu przydziału świadczeń za lata 2010-2012.

Organ rentowy zaskarżył ten wyrok zażaleniem w całości, zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, tj.: art. 386 § 1 i § 4 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c., przez ich niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w [...] do ponownego rozpoznania, podczas gdy w niniejszej sprawie istota sporu została rozpoznana, a wskazane w wytycznych uzasadnienia wyroku dowody mogły zostać przeprowadzone przez Sąd Apelacyjny bez uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

W uzasadnieniu podniesiono, że, w ocenie organu rentowego, znajdujący się w aktach materiał dowodowy jest wystarczający do dokonania ustaleń w zakresie stosowanych przez płatnika zasad dystrybucji świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Zwłaszcza, że sam tryb ich rozdziału nie jest między

stronami sporny. Spór dotyczy li tylko kwestii, czy tryb ten uwzględniał dyspozycję art. 8 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Płatnik zarówno w odwołaniu, jak i w apelacji przyznaje, że dopiero po przeprowadzonej kontroli (ale przed wydaniem decyzji) zmienił (wprowadził korekty, doprecyzował) zasady przyznawania świadczeń. Wcześniej art. 8 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych nie był przez Spółkę stosowany. Jeżeli natomiast Sąd Apelacyjny uznał, że do dokonania ustaleń faktycznych odnośnie obowiązujących u płatnika zasad konieczne jest przeprowadzenie dowodów z protokołu kontroli przeprowadzonej przez organ rentowy w odwołującej się Spółce, protokołów z posiedzeń komisji socjalnej z lat 2010-2012, wyjaśnień odnośnie obowiązywania w spółce regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, dowodu z przesłuchania dyrektora zarządzającego, mógł tego dokonać we własnym zakresie, „bez konieczności uchylania decyzji”, co byłoby zgodne z art. 382 k.p.c. i zasadą ekonomiki procesowej. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu szczegółowo powołuje się na postanowienia obowiązującego u płatnika regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i notatkę z posiedzenia komisji socjalnej z 7 maja 2013 r., wydanej w związku z kontrolą organu rentowego. Powyższe oznacza, że nawet uznanie, że Sąd Okręgowy nie przeprowadził dowodu z niektórych tylko dokumentów, nie uzasadniało uchylenia wyroku z 8 maja 2014 r., ponieważ postępowanie dowodowe zostało częściowo przeprowadzone.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że przy rozpoznaniu zażalenia, o którym mowa w art. 394¹ § 1¹ k.p.c., Sąd Najwyższy bada wyłącznie prawidłowość zastosowania art. 386 § 2 lub 4 k.p.c. i nie rozpoznaje żadnych innych zarzutów (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 25 października 2012 r., I CZ 143/12, LEX nr 1265545; z dnia 25 października 2012 r., I CZ 144/12, LEX nr 1265546; z dnia 21 maja 2015 r., IV CZ 10/15, LEX nr 1730602; z dnia 20 maja 2015 r., I CZ 44/15, LEX nr 1747843; z dnia 29 kwietnia 2015 r., IV CZ 3/15, LEX nr 1678970). Dokonana kontrola ma charakter czysto procesowy, bez wkraczania w kompetencje sądu *in merito*.

W konsekwencji, kontroli wynikającej z art. 394¹ § 1¹ k.p.c. podlega wyłącznie to, czy w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie rozpoznano istoty sprawy albo czy wydanie wyroku kończącego spór wymagałoby przeprowadzenia przez sąd odwoławczy postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 4 k.p.c.), względnie czy nie doszło w tym postępowaniu do nieważności postępowania (art. 386 § 2 k.p.c.).

Sąd drugiej instancji za podstawę wyroku kasatoryjnego przyjął konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Z uzasadnienia orzeczenia Sądu drugiej instancji wynika, że decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ma ustalenie rzeczywistych (faktycznych) zasad przyznawania świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych za lata 2010-2012, co wymaga ustalenia, treści decyzji podjętych przez komisję socjalną w odniesieniu do przydziału pracownikom Spółki świadczeń z tego funduszu w latach 2010-2012 i skonfrontowania ich z obowiązującymi w tym okresie postanowieniami regulaminu zakładowego funduszu świadczeń oraz treści ustaleń pokontrolnych organu rentowego dotyczących wyżej zasad przyznawania wymienionych świadczeń. Żaden z dowodów przeprowadzonych przez Sąd pierwszej instancji nie dotyczy tak określonego kierunku postępowania dowodowego, bowiem podstawę jego ustaleń stanowiły zasadniczo okoliczności bezsporne - nienaliczenie składek na ubezpieczenia społeczne od przedmiotowych świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i notatka z posiedzenia komisji socjalnej z dnia 7 maja 2013 r. oraz treść postanowień regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, co do których nie wiadomo, czy dotyczą spornego okresu.

Zatem przytoczone w zażaleniu organu rentowego argumenty nie pozwalają na zakwestionowanie stanowiska Sądu Apelacyjnego co do zaistnienia podstaw zastosowania art. 386 § 4 k.p.c.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.